

МІЖКУЛЬТУРНИЙ Діалог

● gs_radaspilnot@ukr.net ●

www.spilka-radaspilnot.org

ВІД МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО ДІАЛОГУ — ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ! ● №1 (1) вересень 2025 р. R30-06463 ●

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ГАЗЕТА ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ «РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ 2025» (РНСУ)

СЬОГОДНІ МИ ВІДЗНАЧАЄМО ВАЖЛИВУ ПОДІЮ — ВИХІД ПЕРШОГО НОМЕРА ГАЗЕТИ «МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ»

Сьогодні ми відзначаємо важливу подію — вихід першого номера газети «Міжкультурний діалог». Це не просто нове видання, а платформа єднання та взаєморозуміння між представниками національних меншин (спільнот) України.

В умовах війни згуртованість, культурне розмаїття та взаємна довіра мають особливе значення. Саме ці цінності роблять нас сильними й об'єднаними.

Як Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, я докладаю всіх зусиль, щоб права представників національних меншин (спільнот) і корінних народів були гарантовані та поважалися. Ми підтримуємо діалог між державою й громадянським суспільством, реагуємо на випадки дискримінації, реалізуємо просвітницькі ініціативи, що сприяють рівності, толерантності та взаємоповазі.

Останні роки стали періодом активної співпраці та важливих ініціатив — форумів, конференцій, круглих столів. Серед них: форум про права ромських жінок, ініціатива «Греки України», форум «Поляки України», молодіжна платформа «Об'єднані у розмаїтті», фестиваль «Панаїр», Всеукраїнський форум національних меншин (спільнот) і корінних народів. Усі ці події зміцнили взаєморозуміння між громадами. Вони є продовженням багаторічної співпраці між мною як Уповноваженим та Радою національних спільнот України.

Важливою віхою стало встановлення Дня міжнаціональної злагоди і культурного розмаїття, який уперше відзначили 21 травня 2025 року. Цей день — символ нашої спільної мети: побудови демократичної, багатонаціональної держави, де кожен почуватися рівним і захищеним. Саме Рада національних спільнот України виступила з ініціативою встановлення цього Дня, і я підтримав її як Уповноважений.

24 травня Фестиваль національних меншин (спільнот) «UNIDAY» засвідчив, що голос представників національних меншин (спільнот) в Україні звучить відкрито і впевнено та має своє місце у житті країни. Тому важливо і надалі забезпечувати, щоб цей голос був почутий і врахований у державній політиці.

В Офісі Омбудсману України ми робимо все, щоб інтеграція представників національних меншин (спільнот) у суспільне життя була комфортною, а збереження культурної ідентичності — природним.

Вірю, що газета «Міжкультурний діалог» стане простором обміну досвідом, ідеями та ініціативами. Відкритий діалог і спільна праця зміцнять довіру й партнерство між державою, громадянським суспільством і представниками національних меншин (спільнот) України.

Бажаю редакційній колегії, авторам і читачам натхнення та плідної роботи. Разом ми творимо Україну, де повага до гідності й культурного розмаїття є запорукою нашої сили, стійкості та перемоги.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ, РЕДАКЦІЙНИЙ КОЛЕГІУМ ТА ЧЛЕНИ ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ «РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ 2025»!

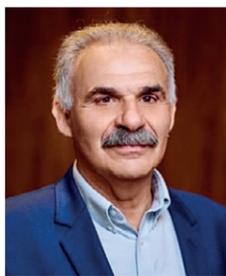
Щиро вітаю вас з нагоди видання першого випуску газети «Міжкультурний діалог». Перекоаний, що це видання має всі передумови стати важливим культурним та інтелектуальним центром, який свідчитиме про духовну стійкість та історичну зрілість всіх народів, суціль в Україні, всіх які творять Українську націю.

Ваша газета покликана стати символічним дзеркалом, в якому повною мірою відобразиться життєдайна сила культурного розмаїття національних спільнот нашої країни та виявиться наше незбориме прагнення до беззастережного утвердження їх прав і свобод, рівності та взаємоповаги між усіма громадянами, які будують, захищають і зберігають для прийдешніх поколінь Україну.

Зичу успіху редакторам та дописувачам видання, яке, впевнений, закладе надійні підвалини для глибокого порозуміння та стійкого зміцнення громадянської єдності в нашій державі.

Нехай нова газета стане справжнім дороговказом на цьому шляху єднання!

Від імені Державної служби України з етнополітики та свободи совісті й із найтеплішими побажаннями Віктор ЄЛЕНСЬКИЙ

ВІТАННЯ ЗІ СТВОРЕННЯМ ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ «РАДИ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ 2025» ТА ВІДКРИТТЯМ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ «МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ»

Вітаємо всіх учасників, ініціаторів та представників національних спільнот з важливою подією — створенням ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ «Рада національних спільнот України 2025» та відкриттям редакції газети «Міжкультурний діалог»!

Це не просто об'єднання — це символ єдності, взаємоповаги та спільної відповідальності за майбутнє нашої країни. У кожній національній спільноті — неповторна культура, мова, традиції. Але разом ми творимо сильну, єдину, демократичну Україну, яка впевнено крокує до свого європейського майбутнього.

Ми будемо суспільством толерантності, рівності та гідності, де міжкультурний діалог є основою злагоди й миру.

У найтяжчі часи для нашої держави ми знову бачимо те, що робить Україну по-справжньому сильною: єдність у різноманітті, повага до кожного, готовність боротися разом — попри мову, віросповідання чи походження.

Сьогодні на передовій, у волонтерських центрах, шпиталях і школах, у містах і селах — представники різних етнічних громад та активна молодь

**ЗУСТРІЧ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО
ІЗ ПРЕДСТАВНИКАМИ
НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН
(СПІЛЬНОТ) ТА КОРИННИХ
НАРОДІВ УКРАЇНИ
(продовження на 2 ст.)**

ВІТАННЯ ВІД ГОЛОВИ ОФІСУ РАДИ ЄВРОПИ В УКРАЇНІ З НАГОДИ ПЕРШОГО ВИПУСКУ ВИДАННЯ «МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ»

З великим задоволенням і щирими вітаннями звертаюся з нагоди запуску газети «Міжкультурний діалог». Ця важлива ініціатива є визначним кроком вперед у сприянні комунікації, взаєморозумінню та співпраці між різними громадами національних спільнот України.

Рада Європи високо цінує тривалу співпрацю з Радою національних спільнот та підтримує через реалізацію своїх проєктів розвиток національних спільнот України, зокрема та підтверджує свою відданість принципам рівності, різноманітності та взаємоповаги, закріпленим у Рамковій конвенції про захист національних меншин та інших цінностям нашої Організації. Через спільні ініціативи, такі як платформи-Діалоги, організовані Радою національних спільнот та Офісом Уповноваженого за підтримки Ради Європи, ми продовжуємо зміцнювати участь і громадянську активність національних меншин у демократичному житті України. Ці ініціативи є важливим містком між організаціями громадянського суспільства, що представляють національні меншини та державними інституціями, а також сприяють реалізації цілей, визначених у рамках переговорів України щодо вступу до ЄС.

Медіа-ініціативи, які реалізують національні спільноти, як це видання, відіграють особливо важливу роль у сучасному суспільстві. Вони не лише підвищують обізнаність громадськості щодо культурного різноманіття та прав національних меншин, а й сприяють взаєморозумінню, протидіють стереотипам і виховують культуру діалогу та взаємоповаги. Надаючи платформу для висловлення голосів різних громад, такі медіа стають незамінним інструментом у побудові згуртованого, інклюзивного та стійкого суспільства.

З цієї радісної нагоди бажаю газеті «Міжкультурний діалог» успіхів у її місії. Нехай це видання надихає на відкриті дискусії, зміцнює міжкультурні зв'язки та вагомо сприяє формуванню більш інклюзивного і гармонійного суспільства. Ваша робота є справжнім маяком діалогу, взаєморозуміння та спільних цінностей.

Офіс Ради Європи ще раз підтверджує свою готовність підтримувати національні спільноти у їхньому внеску в розбудову демократичного та толерантного суспільства в Україні.

З повагою, Голова Офісу Ради Європи в Україні Мачей ЯНЧАК

багатокультурної України пліч-о-пліч з усіма українцями боронять нашу землю, надають підтримку, розвивають ініціативи та зміцнюють єдність.

Усі народи України — єдині у своєму прагненні до свободи, миру та європейського майбутнього. Ми стоїмо пліч-о-пліч — українці, кримські татари, поляки, роми, євреї, вірмени, греки, болгары, грузини, азербайджанці, дагестанці, чеченці, німці та багато інших представників етносів України — заради спільної перемоги.

Разом ми продовжуємо рух до спільної мети — вільної, правової, європейської України, де всі народи живуть у злагоді, повазі та спільній відповідальності за майбутнє. Повага до кожної культури — це повага до самої України.

Бажаємо Спілці плідної праці, взаєморозуміння, натхнення і великих звершень на благо всіх спільнот нашої багатонаціональної держави.

Понад 35 років — пліч-о-пліч за Україну! Разом — ми непереможні. Разом — ми Україна!

З повагою, Голова Ради національних спільнот України Ашот АВАНЕСЯН

3 ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ!

Дорогі друзі!

Від імені Ради національних спільнот щиро вітаємо вас із Днем Незалежності України — великим національним святом, яке уособлює свободу, гідність і силу нашого народу.

24 серпня — це день, коли ми всі разом згадуємо героїчний шлях України до незалежності, вшановуємо боротьбу багатьох поколінь за право жити у вільній та суверенній державі. Цей день єднає нас у спільному прагненні до миру, розвитку та збереження демократичних цінностей.

Сьогодні, коли Україна відстоює свою незалежність у повномасштабній війні, ми як ніколи відчуваємо важливість єдності. Представники всіх національних спільнот України — різні за культурою, традиціями, вірою — разом боронять нашу державу, допомагають одне одному та щодня доводять: ми — єдиний народ, згуртований навколо спільної мети.

Ми пишаємося нашою спільною домівкою — Україною.

Пишаємось її незламністю, її багатонаціональною душею та її мужніми людьми.

Ми віримо в Перемогу, в мир і у світле майбутнє нашої країни.

Нехай це свято надихає нас на добрі справи, зміцнює нашу єдність і дарує впевненість у завтрашньому дні. **3 Днем Незалежності! Слава Україні!**

З повагою, Голова Ради національних спільнот України Ашот Аванесян

**Дорогі друзі!
Шановні захисники
та захисниці України!**

**Вітаю Вас
із Днем захисників
і захисниць України!**

Це свято мужності, відваги та самовідданості, символ любові до рідної землі й готовності боронити її від усяких загроз.

Ваша сила, стійкість і незламність є прикладом справжнього патріотизму та надихає кожного з нас. Завдяки Вам ми маємо можливість жити, працювати й мріяти про мирне майбутнє для України.

Бажаю Вам міцного здоров'я, Божого благословення, надійного тилу й віри у Перемогу!

Низький уклін і безмежна вдячність за Вашу віддану службу та жертвовність.

Слава Україні!

**З повагою, Голова Ради національних спільнот України
Ашот Аванесян**

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО ІЗ ПРЕДСТАВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН (СПІЛЬНОТ) ТА КОРИННИХ НАРОДІВ УКРАЇНИ

Нещодавно в Києві відбулася важлива подія — зустріч Президента України Володимира Зеленського із представниками національних меншин (спільнот) та корінних народів України, яка стала логічним продовженням ініціатив, що об'єднують країну в часи викликів. Символічно, що ця зустріч відбулася після відзначення вперше в Україні Дня міжнаціональної злагоди й культурного розмаїття — нового важливого свята, що засвідчує відкритість і силу українського багатонаціонального суспільства.

Україна — це країна, у якій живуть понад сто національних меншин. І це — наша сила, наша ідентичність, що спирається не лише на історичну пам'ять, а й на взаємоповагу, підтримку та спільне бачення майбутнього. В умовах війни саме солідарність і розуміння стали наріжними каменями нашого спротиву й нашої гідності.

Під час зустрічі обговорили ключові питання, що турбують громади:

– Імплементация Закону України «Про корінні народи» — важливий крок у закріпленні прав і гарантій для кримських татар, караїмів та кримчаків.

– Налагодження координації між державою та національними спільнотами. Щоб голос кожної громади був почутий, а ініціативи реалізовані на практиці.

– Освітня політика та мовне питання, що включає право на рідну

мову поряд з вивченням української як державної.

– Надання українського громадянства тим, хто очікує на нього тривалий час, — гуманний і справедливий підхід, особливо для тих, хто давно живе в Україні та працює на її благо.

– Зусилля з повернення наших громадян з тимчасово окупованих територій — це не лише політичне, а й гуманітарне завдання, яке об'єднує всю країну.

У фокусі зустрічі було головне: Україна як держава для всіх своїх громадян, незалежно від національного походження, віри чи мови. Наше європейське майбутнє неможливе без відкритості, діалогу та рівності. Саме в таких зустрічах народжується справжнє громадянське суспільство — різноманітне, але єдине.

«Ми всі відчуваємо взаємопідтримку та розуміння, усі разом живемо, боре́мося, щоб жити в мирі. Дуже важливо, що всі спільноти — наша європейськість — проявляються в цій відкритості та спільній роботі. Вдячний кожному й кожній за єдність і любов до України», — прозвучало під час обговорення.

Рада національних спільнот України продовжує бути надійним партнером у налагодженні діалогу між державою та громадами. Сьогодні, коли країна бореться за свою свободу, важливо пам'ятати: наша сила — в різноманітті, наша міць — у спільних діях, наша перемога — в єдності.

Рада національних спільнот України щиро вітає Дмитра Лубінця з третьою річницею призначення на відповідальну посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини!

За ці три роки Ви стали надійним партнером у справі захисту прав національних спільнот та корінних народів України. Ми високо цінуємо Вашу принципову позицію, відкритість до діалогу та системну роботу, спрямовану на утвердження рівності, поваги до різноманіття та гідності кожної людини.

Особливо вдячні за Вашу підтримку у реалізації ініціатив, які створюють середовище взаєморозуміння та міжнаціональної єдності!

РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ВИСЛОВЛЮЄ ВЕЛИКУ ПОДЯКУ ДМИТРУ ЛУБІНЦЮ ЗА БАГАТОРІЧНУ ВІДДАНІСТЬ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Шановний Дмитро Валерійовичу! Від імені Ради національних спільнот України та особисто від себе хочу висловити щирі подяку за Вашу багаторічну працю та відданість справі захисту прав людини.

Ось уже три роки Ви обіймаєте надзвичайно важливу посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. За цей час Ви стали справжнім захисником прав кожного громадянина, підтримкою для багатьох українців, зокрема і для нас — національних спільнот України.

Ми пишаємося Вами, Дмитре Валерійовичу і щиро бажаємо Вам наснаги, здоров'я, незламності духу, переможного миру Україні та процвітання нашій Державі!

Нехай і надалі інституція Уповноваженого з прав людини під Вашим керівництвом залишається на високому рівні, гідно представляючи права людей.

Ми віримо, що разом ми зможемо ще більше зміцнити справедливість і захист прав кожного українця.

Щиро дякуємо Вам. Успіхів Вам!

З повагою, Голова РНСУ Ашот Аванесян

КРУГЛИЙ СТІЛ НА ТЕМУ: «НАЦІОНАЛЬНІ СПІЛЬНОТИ ТА ВИМУШЕНІ ПЕРЕСЕЛЕНЦІ РАЗОМ ЗА ЄДНІСТЬ УКРАЇНИ» В УЖГОРОДІ

Провели круглий стіл на тему: «Національні спільноти та вимушені переселенці разом за Єдність України» у місті Ужгороді.

Громадська спілка «Рада національних спільнот України 2025» разом з Комітетом Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин та Громадської організації «ВПО Україна» зі сприянням народних депутатів України.

Модератор заходу — голова РНСУ Ашот АВАНЕСЯН

Серед учасників та виступаючими були:

1. САРАЙ Роман Дмитрович — голова Закарпатської обласної ради.

2. ТКАЧЕНКО Максим Миколайович — заступник голови депутатської фракції політичної партії «Слуга Народу». Голова підкомітету з питань тимчасово окупованих територій, відновлення та розвитку деокупованих територій України Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин.

3. КОЗИР Сергій В'ячеславович — голова підкомітету з питань нафтової, нафтопродуктозабезпечення Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних.

4. АРСЕНЮК Олег Олексійович — голова підкомітету з питань антикорупційної політики у сферах соціальних, господарських, земельних правовідносин та містобудівної діяльності Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики.

5. БРАГАР Євгеній Вадимович — заступник голови Комітету, голова підкомітету з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу, виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції

ції Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова.

6. КОНДУР Земфіра — менеджерка проектів Ради Європи.

7. ЛОССОВСЬКИЙ Ігор Євгенович — заступник голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті.

8. КРЮЧКОВ Андрій Миколайович — представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Закарпатській області.

9. ЛЯХ Олександр Васильович — заступник директора департаменту — начальник управління національностей та релігій.

Представники ГО «ВПО Україна» у Закарпатській області та України.

З боку національних спільнот були присутні та виступили з промовою керівники та представники угорської, румунської, польської, чеської, німецької, словацької, болгарської, грецької, гагаузької, молдавської, арабської, вірменської, ромської та азербайджанської національних спільнот України.

З першою вітальною промовою виступив на підтримку вимушених переселенців та національних меншин (спільнот) ТКАЧЕНКО Максим Миколайович, заступник голови депутатської фракції політичної партії «Слуга Народу», голова підкомітету з питань тимчасово окупованих територій, відновлення та розвитку деокупованих територій України Комітету Верховної Ради України з питань прав

людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин. У своєму виступі окреслив важливість допомоги на державному рівні вимушеним переселенцям (з 2014 р.) та представникам національних меншин (спільнот).

Після виступу нагородив від імені Верховної Ради України активних громадських діячів руху національних меншин (спільнот).

ПОДЯКОЮ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ нагороджена Марія ЛАВРІЮК, голова ГО «Мистецько-етнографічна транскордонна асоціація «Апшиця» м. Мукачєво — Ужгород.

ГРАМОТОЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ — Юлія КОНДУР, Президент міжнародної благодійної організації «Ромський жіночий фонд «Чіріклі».

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ — АРУТЮНЯ Олена Сергіївна, голова центру «Єдина родина» у м. Кропивницькому.

Вітаємо всіх наших шановних колег із заслуженими нагородами!

Після вітальних слів учасників круглого столу з боку народних обранців та керівництва державних установ були підняті актуальні проблемні питання, від представників ГО «ВПО Україна» та національних меншин (спільнот) України, що стосуються допомоги вимушеним переселенцям, а також підтримки діяльності національних меншин (спільнот) багатонаціонального Закарпатського краю. У своїх виступах доповідачі підкреслили важливість належного рівня допомоги внутрішньо переміщеним особам та необхідність коор-

динації дій із спільнотами національних меншин.

Були озвучені конкретні пропозиції та наведені приклади проблемних питань, які потребують вирішення на рівні народних депутатів України та керівництва державних установ. Особливо було відзначено особисту підтримку й допомогу з боку профільних державних установ Закарпаття, які активно долучаються до роботи у сфері підтримки вимушених переселенців та національних меншин (спільнот) України.

Від імені національних меншин (спільнот) щиро дякуємо всім учасникам заходу: народним депутатам України, керівництву Закарпатської обласної військової адміністрації та Закарпатської обласної ради і всім небайдужим, хто робить свій внесок

у підтримку внутрішньо переміщених осіб і національних меншин (спільнот) нашої держави. Ми високо цінуємо Вашу допомогу, підтримку та співпрацю.

Захід організувала Громадська Спілка «Рада Національних Спільнот України 2025» спільно із Комітетом Верховної Ради України з прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій, національних меншин і міжнародних відносин та ГО «ВПО Україна». Підтримку надали: Закарпатська обласна адміністрація, Закарпатська обласна рада, Офіс Омбудсмена України, представник Уповноваженого в Закарпатській області, Офіс Ради Європи в Україні та Державна служба України з етнополітики та свободи совісті.

ЗУСТРІЧ З КОМІСАРКОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ РОЗШИРЕННЯ МАРТОЮ КОС

На зустрічі з Комісаркою Європейської Комісії з питань розширення Мартою Кос в рамках розширеного засідання Ради громадських об'єднань національних меншин (спільнот) як дорадчого органу при ДЕСС спільно з громадською спілкою «Рада національних спільнот України 2025» (РНСУ) в Ужгороді, обговорювали важливі питання національних меншин (спільнот) України та закликали Європейську Комісію, інші європейські інституції, лідерів держав-членів Європейського Союзу, Раду Європи продовжувати підтримку України на її шляху до європейської інтеграції.

Серед учасників були:

- Мирослав Білецький, голова Закарпатської ОВА;
- Роман Сарай, голова Закарпатської обласної ради;
- Ігор Лоссовський, заступник голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті;
- Земфіра Кондур, менеджерка проектів Ради Європи;
- Василь Келіогло, заступник голови Ради громадських об'єднань національних спільнот України при ДЕСС;

- Ашот Аванесян, голова Рада національних спільнот України;
- Представники угорської, румунської, польської, чеської, німецької, словацької, болгарської, грецької, гагаузької, молдавської, арабської, вірменської, ромської та азербайджанської національних спільнот України.

Голова громадської спілки «Ради національних спільнот України 2025» звернувся до Європейського комісара з питань розширення

Марти Кос з проханням посприяти у вирішенні трьох ключових питань, які турбують національні спільноти України:

1. Необхідність створення міністерства у цілому або відокремлення релігійного напрямку та створення окремого державного центрального органу — міністерства або агентства з питань етнополітики України з кваліфікованим персоналом та належним мандатом.

2. Відновлення діяльності Ради з питань етнополітики при Президентові України.
  3. Забезпечення представникам національних спільнот реальних можливостей брати участь у політичному житті країни, у тому числі шляхом запровадження квотної системи для представництва у Верховній Раді України та органах місцевого самоврядування.
- За підсумками зустрічі було ухвалено спільну заяву дорадчого органу при ДЕСС та громадських

організацій, у якій наголошено:

- на важливих кроках України у сфері захисту прав національних спільнот із 2022 року;
- на реалізації Плану заходів уряду, ухваленому в травні 2025 року, як основи для подальшого дій;
- на потребі системного діалогу та підтримки з боку європейських інституцій.

Національні спільноти України виступають єдиним голосом за свої права, захист та майбутнє у європейській родині.

ФОТОВИСТАВКА-ПРЕЗЕНТАЦІЯ «НІМЕЦЬКА СПАДЩИНА НІМЦІВ КИЄВА»

У «Німецькому Домі – Київ» відбулася зворушлива подія — фотовиставка-презентація «Німецька спадщина німців Києва».

Захід нагадав про вагомий внесок німецьких переселенців та їхніх нащадків у розвиток столиці. Як зазначав історик К. Широцький: «Німці, які оселилися в Києві, створили цілу епоху в розвитку цього міста...»

Звернення до цієї теми є сьогодні особливо актуальним, коли важливо пам'ятати про багатонаціональне коріння, культурну єдність та спадщину, що формує наш спільний простір.

Німецька культура справила відчутний вплив на архітектуру, освіту, науку, промисловість та суспільне життя Києва. І сьогодні цей вплив можна побачити у вулицях, будівлях та пам'ятках міста.

Фотовиставка мала на меті показати сучасне обличчя цієї спадщини: через знімки архітектурних пам'яток, пов'язаних із німецькою історією столиці та фотографії із життя Німецького Дому. В експозиції підкреслюється цінність німецької культури, традицій та історії в розвитку Києва.

Під час заходу особливо зворушливими стали виступи гостей, які ділилися знаннями та спогадами про історичні місця, що не лише прикрашають місто, а й нагадують про роль німецької громади у його становленні.

Голова Ради національних спільнот України Ашот Аванесян привітав німецьку громаду з відкриттям виставки та відзначив її активність у збереженні культури, історії та традицій.

Організатори висловили вдячність усім, хто долучився до заходу та особливо подякували Тетяні Кожинській, співробітниці Німецького Дому за натхнення, підготовку та презентацію експозиції.

Ознайомитися з виставкою «Німецька спадщина німців Києва» можна у «Німецькому Домі – Київ» (вул. Володимирська, 37) з 22 по 24 вересня з 11:00 до 17:00.

ЗУСТРІЧ ГОЛОВИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ У СПРАВАХ ДІТЕЙ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН УКРАЇНИ

3 вересня 2025 року відбулася важлива робоча зустріч між представниками Ради національних спільнот України на чолі з головою Ради Ашотом Аванесяном та Головою Державної служби України у справах дітей Петром Добромільським.

Ця зустріч стала конструктивним майданчиком для відкритого діалогу між державними структурами та етнічними громадами щодо актуальних викликів, пов'язаних із захистом прав дітей, особливо дітей представників національних меншин, сиріт, дітей війни та внутрішньо переміщених осіб.

Основні питання, порушені під час зустрічі:

- захист прав дітей національних спільнот;
  - підтримка дітей війни та сиріт, у т. ч. за участі історичної Батьківщини.
- Було підкреслено необхідність поглиблення партнерства між державою та діаспорою.
- Пропозиції учасників включали:
- створення національно-культурних центрів для дітей;
  - проведення мовних, культурних, літніх програм;

- розширення соціальних послуг для дітей з уразливих категорій.
  - посилення міжвідомчої співпраці.
- Досягнуто домовленості про започаткування регулярних консультацій між РНСУ та Державною службою у справах дітей; спільне напрацювання рекомендацій до національних стратегій щодо дітей; залучення представників національних меншин до програм формування безпечного та підтримуючого середовища для кожної дитини.

Зустріч підтвердила високу зацікавленість держави та національних спільнот у спільному пошуку рішень.

Учасники подякували Голові Ради національних спільнот України Ашоту Дадікоєвичу Аванесяну за ініціативу та лідерство, а також Петру Добромільському за відкритість до діалогу й конструктивну позицію.

З боку РНСУ будуть підготовлені листи із конкретними пропозиціями, сформованими за результатами виступів представників громад і передані до відповідного державного органу та партнерських структур.

ПІВДЕННИЙ ФОРУМ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ І КОРИННИХ НАРОДІВ УКРАЇНИ

Рада національних спільнот України взяла участь у Південному форумі національних спільнот і корінних народів України, що відбувся 5 вересня в Одесі за ініціативи ДЕСС та за підтримки Одеської ОДА.

У своєму виступі Голова РНСУ Ашот Аванесян підкреслив: сила нашої держави — у єдності та співпраці органів влади й національних спільнот, які пліч-о-пліч з українським народом захищають і відбудовують Україну.

Заступник Голови РНСУ, голова Федерації грецьких товариств України Степан Махсма наголосив на значенні збереження культурної

спадщини та відзначив важливу роль грецької громади у розбудові українського суспільства.

Ректор Ізмаїльського державного гуманітарного університету, голова представництва РНСУ у Бессарабії Ярослав Кічук зауважив, що культурна спадщина — це основа духовної сили нашої країни. Він також підкреслив вагомий внесок гагаузької, болгарської, албанської та молдавської громад у розвиток українського суспільства, особливо в умовах сьогоднішніх викликів.

У форумі взяли активну участь представники багатьох національних спільнот України, які поділилися

своїм досвідом, презентували національні страви, виступи творчих колективів, народну творчість, концертну програму, ініціативи та бачення розвитку держави під час війни й на шляху до перемоги.

Такі форуми стають справжніми майданчиками єдності: представники різних національностей разом шукають відповіді на виклики сьогодення, зміцнюють міжетнічний діалог і творять спільне майбутнє України.

Кожна нація, кожна культура, кожен голос сьогодні зливається в єдиний хор на підтримку нашої держави: **«Разом ми сильні, разом ми непереможні!»**

У КИЄВІ ВІДБУВСЯ СПОРТИВНИЙ ТУРНІР З КРОКЕТУ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ

Сьогодні мала честь взяти участь у відкритті спортивного турніру з крокету для національних спільнот України, який пройшов у Києві.

У своєму вітальному слові подяку-

вала організаторам за чудову ініціативу. Такі заходи справді надихають — вони об'єднують, створюють простір для діалогу та показують, наскільки цінним є наше різноманіття. Разом із

командою Департаменту із задоволенням долучилися до турніру. Він став прикладом щирої взаємодії та поваги між спільнотами, які є важливою частиною українського суспільства.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець виступає за захист прав представників національних меншин (спільнот) і сприяє ініціативам, що допомагають будувати рівне й відкрите суспільство.

Дякую Раді національних спільнот України та ГО «Індійське суспільство в Україні» за теплий прийом і натхнення!

Антоненко Олена Борисівна, директор Департаменту моніторингу додержання рівних прав і свобод прав національних меншин політичних та релігійних поглядів.

ПРЕДСТАВНИКИ РАДИ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ВІДВІДАЛИ ЦЕНТР ПОЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ОДЕСІ

Відвідали Центр польської культури в Одесі, що знаходиться в самому серці міста. Широ дякуємо голові польської спільноти Одеси Світлані Зайцевій-Великодній за теплий і щирий прийом.

У Центрі створено недільну школу для вивчення польської мови, діє бібліотека, музей історії польської культури. Також ми мали можливість скуштувати традиційні польські національні страви.

Висловлюємо вдячність за гостинність та увагу до представників Ради національних спільнот України, серед яких були:

- заступник голови РНСУ, голова Федерації грецьких громадських товариств України Степан Махсма;
- голова Спілки караїмів України Олена Арабаджі;
- голова Союзу гагаузів України Василь Келіогло;
- голова білоруської спільноти України Олексій Францкевич;
- голова Азербайджанського конгресу пан Айдин;
- а також активні члени польської громади м. Одеси.

Дякуємо за щирі гостинність!

РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ВШАНОВУЄ ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ РОМІВ

2 серпня 2025 року — Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту ромів.

Сьогодні делегація Ради національних спільнот України на чолі голови РНСУ Ашотом Аванесяном взяли участь у пам'ятній ході та покладанні квітів на вшанування жертв Голокосту ромів. 2 серпня ми згадуємо трагічну ніч 1944 року, коли в газових камерах табору Аушвіц було вбито понад 4 тисячі ромів — жінок, чоловіків, дітей. Ця дата є болючим нагадуванням про геноцид ромського народу, про жорстокість, що не має повторитися.

Цього дня ми вшановуємо пам'ять тисяч невинно вбитих ромів під час Другої світової війни. Цей злочин проти людяності назавжди залишиться у спільній історичній пам'яті.

Рада національних спільнот України завжди поруч з ромською громадою. Ми єдині у прагненні до гідного вшанування минулого, до міжетнічного діалогу, взаємоповаги та недопущення повторення трагедій.

Світла пам'ять загиблим. Єдність і солідарність — наш шлях до миру та справедливості.

КРУГЛИЙ СТІЛ ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

«34 роки Незалежності України: внесок, досягнення та перспективи розвитку національних спільнот України»

21 серпня 2025 року в стінах Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України відбулася важлива подія — Всеукраїнська конференція, присвячена 34-й річниці Незалежності України.

Організована Громадською спільнотою «Рада національних спільнот України 2025» та інститутом, конференція стала платформою для діалогу між державними структурами, науковцями та національними громадами.

Після виконання Державного Гімну та хвилини мовчання за загиблими внаслідок російської агресії учасників привітав кандидат історичних наук, академік Олег Зарубінський, який наголосив на важливості багатонаціональної єдності для збереження та розвитку Незалежності України.

У заході взяли участь відомі науковці і політики, серед яких: заступник директора ІПіЕнд НАН України Олександр Майборода, заступник голови Ради національних спільнот України Степан Махсма, а також народні депутати та представники Уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

На конференції були обговорені ключові питання етнополітики та захисту прав національних меншин в Україні. Рефат Чубаров, голова Меджлісу кримськотатарського народу підкреслив, що боротьба кримських татар за свою землю є частиною загальної боротьби за Незалежність України. Представники національних спільнот, зокрема грузинської, польської, єврейської, грецької, а також кримськотатарської наголосували на своїй підтримці України в її боротьбі проти агресії. На порядку денному також були молодіжні ініціативи, адже саме молодь стане рушійною силою для майбутнього України.

Цей захід став важливою віхою в обговоренні питання збереження національної ідентичності, прав людини та взаємної підтримки між різними громадами України.

БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ У РАМКАХ VI ФЕСТИВАЛЮ «ТИ В СЕРЦІ МОЇМ, УКРАЇНО»

За ініціативи Ради національних спільнот України та підтримки Департаменту культури КМДА і Київського міського центру народної творчості та культурологічних досліджень до Дня Державного Прапора та Дня Незалежності України відбувся благодійний концерт у рамках VI Фестивалю «Ти в серці моїм, Україно», а також фотопроєкт, присвячений сучасним героям різних етносів.

День Незалежності України — це свято, що нагадує про пройдений шлях боротьби та велику відповідальність за майбутнє. Особливу глибину воно має крізь призму національних спільнот і корінних народів: кожна культура зберігає власні традиції й водночас влітає їх у спільну українську історію. Саме в цьому розмаїтті народжується голос єдності, який звучить на підтримку нашої держави.

Символом цієї єдності стала Алея героїв серед представників національних спільнот і корінних народів, які віддали життя за Україну.

Цей благодійний захід став символом єднання представників усіх національностей, що живуть в Україні. Адже Україна — багатонаціональна держава, де кожен народ залишає неповторний слід в історії, культурі та боротьбі за незалежність. Фестиваль — це подяка всім, хто разом з українцями творить сьогодення й майбутнє країни.

Свято розпочалося урочистим виконанням Державного Гімну України. Його могутні акорди, підхоплені сотнями голосів, прозвучали як клятва вірності Батьківщині. Після цього всі присутні завмерли у хвилині мовчання — у щирій молитві пам'яті за Героями, які віддали своє життя за свободу і незалежність нашої держави. У цю мить повітря було сповнене скорботи й вдячності, а серця — гордістю за тих, хто виборює майбутнє України.

Зі словами привітання до учасників та гостей звернувся Степан Махсма, заступник Голови РНСУ, Голова Федерації греків України. У своєму виступі він підкреслив: «Фестиваль «Ти в серці моїм, Україно» — це не лише мистецька подія. Це щирий жест вдячності й пошани до національних спільнот, які разом з усім українським народом стоять на захисті незалежності, суверенітету та свободи України».

Атмосферу свята підкреслила присутність почесних гостей, які своїм прикладом щодня утверджують цінності єдності, поваги та взаєморозуміння:

- Наталія Рясна, заступниця директора Департаменту Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

- Володимир Кондур, начальник відділу з питань захисту прав ромської національної меншини;

- Ігор Вернер, заступник голови Державної служби етнополітики і свободи совісті;

- Наталія Олійник, координаторка спільного проекту ЄС та Ради Європи;

- Федір Баландин, директор Київського міського центру народної творчості та культурологічних досліджень.

Їхня присутність стала не лише знаком уваги, а й свідченням того, що культурна єдність і взаємоповага є основою сильної, вільної та непереможної України.

Святковий концерт розпочався яскравим виступом Дінари та Тимура Герейханових — танцювального дуєту дагестанської спільноти. Їхній запальний номер «Ритми Кавказу» одразу

запалив сцену, зарядивши глядачів енергією гір і темпераментом їхнього народу.

Естафету підхопив Георгій Багдасар, етнічний грек з берегів Азовського моря, засновник проекту «Kyiv Greek Project». Його виступ на акордеоні пролунав як справжня музична сповідь — щира, натхненна, що змусила серця слухачів битися в унісон із мелодіями.

Не менш вражаючим став виступ Народного театру німецького танцю «Дойче Квелле» під керівництвом Світлани Цех. Танці у виконанні юних артистів — це поєднання ритму, грації й автентики, а танцювальний флешмоб став символом відкритості та єднання культур.

Чарівна Емілія Бодурова, молода виконавиця кримськотатарських народних пісень, подарувала глядачам веселу композицію «Джевелер» — про красу й господарність кримськотатарських дівчат. Її спів став ніжним нагадуванням про неповторність рідної культури.

Справжньою перлиною свята став виступ юної зірочки — 9-річної Еліф Бодурової. Її танець «Аграва ве Хайтарма» відтворив пульс Криму — історію й традицію, передану кризь покоління. Маленька виконавиця пополнила глядачів щирістю й відданістю своїй культурі.

Українсько-іспанський центр «Школа фламенко» занурив усіх у магію Іспанії. Ритмічні удари, грація й емоційність танцю створили на сцені

твом Гоар Геворкян. Їхній ліричний вірменський танець «Сарі сирун яр — Гірські красуні», постановка Маріам Бабян, подарував глядачам емоційний образ ніжності й сили вірменських традицій.

Продовжили концерт Геворг Месропян та Олександр Попушняк. Вони поєднали у своєму виступі вірменську пісню «Сртит баналін — Ключ від твого серця» та українську «Я піду в далекі гори». Цей музичний дует став символом гармонії культур, що злилися в єдину мелодію єдності.

На завершення благодійного концерту Заслужені артисти України Валента, Юрій, Роман Коржові та Театр пісні і танцю «Ромен» виконали низку ромських вокально-танцювальних композицій, залишивши в серцях глядачів яскравий слід радості, тепла та натхнення. Їхній виступ став

особливу атмосферу пристрасі та свободи.

Неповторна Олеся Кічук стала справжнім серцем і окрасою фестивалю. Авторка проникливих пісень, волонтерка, лауреатка престижних міжнародних і всеукраїнських конкурсів, переможниця легендарної «Червоної рутти» — вона подарувала глядачам справжнє диво. Її голос лунав так щиро й глибоко, що здавалось: у ньому звучить сама душа України. Кожна нота торкалася серця, залишаючи у слухачів сліди тепла, світла й натхнення.

Фестиваль набрав нових барв завдяки індійській спільноті: Давід Сурешвар та Софія Топчій виконали класичний індійський танець, що став справжнім діалогом культур — гармонійним і символічним.

Наступними на сцену вийшла молодша група Народного ансамблю України «Айренік» під керівниц-

справжнім фінальним акордом свята — емоційним, щирим і сповненим любові до України.

Етнічні спільноти, які мешкають в Україні, щиро презентували свої звичаї, мову й духовну спадщину. Це — жива історія, передана від пращурів до нащадків.

Благодійний фестиваль організували режисери: Марія Харакоз-Лаптеєва, голова ГО «Молодь РНСУ» та Світлана Цех, член Президії РНСУ.

Ми безмежно вдячні всім учасникам за ту енергію, красу й щирість, якими вони щедро поділилися цього дня. Кожен виступ став променем світла, що торкнувся серця, а тепло благодійного фестивалю ще довго зігріватиме нас і надихатиме на нові звернення.

Нехай над нашою Батьківщиною завжди сяє мирне небо, а в кожній родині панують злагода й добробут. Разом до Перемоги!

РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ВЗЯЛА УЧАСТЬ У ЗАХОДАХ ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ КОРИННИХ НАРОДІВ СВІТУ

Голова громадської спілки «Рада національних спільнот України 2025» Ашот Аванесян з командою представників різних національних спільнот України прийняли участь у заходах, присвячених Міжнародному дню корінних народів світу, які відбулись 9 серпня 2025 року в Національному ботанічному саду імені М. М. Гришка (м. Київ).

На території Саду витких рослин відбулась особлива зустріч, що об'єднала культуру, творчість, пам'ять і силу традицій. Це не просто культурний захід — це простір, у якому звучали голоси тих,

хто зберігає і відроджує спадок корінних народів України, хто своєю ідентичністю чинить спротив російській агресії, хто об'єднує наше суспільство навколо цінностей свободи, поваги й пам'яті.

На заході було багато представників різних національних спільнот поруч з нашими корінними народами України. З великою повагою до всіх національних спільнот України, які поруч з нами захищають наші кордони від агресора рф.

Крим — це Україна! Кримсько-татарський народ, караїми, кримчаки — це наші українці!

ФЕСТИВАЛЬ ПОЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ «ПОЛЬСЬКІ ІМПУЛЬСИ»

20 вересня Київ став серцем польської культури!

Позаду незвичайна подія — Фестиваль «Польські Імпульси», який зібрав представників польських організацій Дніпра, Канева, Києва, Кропивницького, Нетішина, Олевська та Виноградника.

Президент Związek Polaków Ukrainy Леся Єрмак офіційно відкрила фестиваль. Учасників та гостей фестивалю вітали:

- Консул Посольства Республіки Польща у Києві Томаш Сіповський;
- Голова Ради національних спільнот Ашот Аванесян;
- Президент грузинського земляцтва Хвича Міпарішвілі;
- Голова Німецького культурного центру Світлана Цех;
- Висловлюємо сердечну подяку всім, хто сприяв успіху фестивалю:
- Академії Молодих Лідерів — за повну відданість організації заходу

12 серпня 2025 року в місті Ізмаїл відбувся Південноукраїнський форум на тему «Національні спільноти та вимушені переселенці за єдність України», присвячений Дню Незалежності України.

Захід організовано Громадською спілкою «Рада національних спільнот України 2025» спільно з Ізмаїльським державним гуманітарним університетом та ГО «ВПО Україна» за сприяння народних депутатів України.

Форум відкрив Кічук Ярослав Валерійович, ректор Ізмаїльського державного гуманітарного університету, голова представництва Ради національних спільнот України у Бессарабії.

Слово він передав Лузанову Сергію Аркадійовичу, заступнику Ізмаїльського міського голови Ізмаїльського району Одеської області, а далі виступив голова Ради національних спільнот України Ашот Аванесян, заслужений діяч культури України, голова Національного конгресу вірмен України.

Серед учасників форуму з вітальними промовами виступили наші поважні гості — народні депутати України:

- Ткаченко Максим Миколайович, заступник голови депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», голова підкомітету з питань тимчасово окупованих територій, деокупації та розвитку невідконтрольних територій України Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

- Фролов Павло Валерійович, народний депутат України, голова підкомітету із захисту майнових і нематеріальних прав внутрішньо переміщених осіб, постраждалих від збройної агресії рф.

- Козир Сергій В'ячеславович, народний депутат України, голова підкомітету з питань нафтогазової галузі та енергетики Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

- Брагар Євген Вадимович, народний депутат України, заступник голови Комітету, голова підкомітету з

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ В ІЗМАЇЛІ: НАЦІОНАЛЬНІ СПІЛЬНОТИ ТА ВИМУШЕНІ ПЕРЕСЕЛЕНЦІ ЗА ЄДНІСТЬ УКРАЇНИ

питань адаптації законодавства України до норм ЄС та виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

- Попова Марія, представниця Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Одеській області. Також своїми думками та ініціативами поділилися:

- Димчогло Юрій, голова асоціації гагаузьких громадських організацій.

- Келіогло Василь, голова союзу гагаузів України.

- Представник МІ КП «Палац спорту» імені М. Г. Миндру Ізмаїльського району Саф'янівської сільської ради виступив на тему «Питання соціальної адаптації вимушених переселенців в нових громадах».

Представники національних спільнот підняли питання збереження та розвитку мовного різноманіття, виступили на захист мов національних спільнот України та ініціювали проведення курсів з вивчення української та рідних мов на базі Ізмаїльського державного гуманітарного університету. На цій базі вже створено центри болгарської та гагаузької культури.

На форумі також виступили керівники територіальних громад ком-

пактного проживання представників албанської, гагаузької, болгарської, молдовської громад.

У рамках заходу відбулося офіційне відкриття офісу представництва Ради національних спільнот України в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті.

Всі офіційні звернення, які будуть надсилатись до народних депутатів України та керівництва Ради національних спільнот України, будуть опрацьовані і на кожне з них буде підготовлена офіційна відповідь.

Делегація відвідала Болгарський культурний центр та албанське село Каракурт, де учасників форуму тепло прийняло керівництво села та творчий колектив Будинку культури албанської творчості. Також відвідали Болгарську районну клініку, де відзначили високий рівень роботи та взаєморозуміння з боку керівництва. Народні депутати та керівництво Ради національних спільнот України висловили задоволення, що така медична установа існує та успішно працює на благо громади.

Форум завершився підтвердженням спільної позиції: єдність України неможлива без взаємоповаги, підтримки та збереження культурного різноманіття.

Тільки у партнерстві держави, місцевих громад та національних спільнот можна створити сильне, безпечне та мирне майбутнє нашої країни!

Дорогі друзі!

Від імені Ради національних спільнот України та від себе особисто щиро вітаю вас із Днем молоді!

Це свято енергії, натхнення та сміливих мрій. Молодість — це передусім стан душі, прагнення змінювати світ на краще, втілювати ідеї та відкривати нові горизонти. Саме тому його відзначають усі, хто творить майбутнє — незалежно від років у паспорті.

Сьогодні українська молодь — приклад відваги, стійкості та любові до своєї країни. Ви навчаєтесь, працюєте, волонтерите, захищаєте нашу державу на фронті та в тилу. Кожен ваш крок — це внесок у перемогу та розбудову сильної, незалежної України.

Особливо хочу відзначити діяльність молоді Ради національних спільнот України — вашу активну, віддану та результативну роботу, яка є прикладом для інших і вагомим внеском у єдність та розвиток нашої держави.

Бажаю вам завжди вірити у власні сили, ніколи не зупинятися перед труднощами та впевнено йти до мети. Хай кожна ваша мрія знаходить шлях до здійснення!

**З повагою та найкращими побажаннями,
голова Ради національних спільнот України Ашот Аванесян**

Foto Dziennik Kijowski
Polacy swiatu

ОНЛАЙН-ЗУСТРІЧ РАДИ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ТА ГО «ОБ'ЄДНАННЯ ЕТНІЧНИХ НАРОДНОСТЕЙ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»: НОВІ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА СПІЛЬНІ ПРОЄКТИ

Провели онлайн спільне засідання ГС «Ради національних спільнот України 2025» (РНСУ) та громадської організації «Об'єднання етнічних народностей Полтавської області».

Голова Ради національних спільнот України (РНСУ) Ашот Аванесян під час зустрічі озвучив важливі питання щодо плану заходів на серпень-вересень, майбутніх проєктів РНСУ, створення Ради як дорадчого органу при державній військовій адміністрації, а також відкриття Центру національних спільнот у м. Полтаві та Полтавській області.

Одним із питань було прийняття рішення про призначення керівництва представництва РНСУ у Полтаві та Полтавській області:

• Заркуа Ромази Бондович — голова представництва Ради національних спільнот України у Полтаві та Полтавській області, а також голова ГО «Об'єднання етнічних народностей Полтавської області»;

• Агаджанян Саркіс Єнгібарович — заступник голови;

• Айдаєв Зайнутдін Абдурахманович — заступник голови. Також обговорили найближчі спільні заходи, активну участь представників у цих подіях, готовність допомагати одне одному в реалізації різноманітних проєктів.

Домовилися, що спільними зусиллями будемо популяризувати діяльність наших громадських організацій, сприяти згуртуванню національних спільнот і зміцненню єдності в суспільстві на благо розвитку нашої Держави. **Працюємо разом друзі!**

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ РАДИ З ПИТАНЬ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ТА КОРИННИХ НАРОДІВ ПРИ ПРЕДСТАВНИКУ УПОВНОВАЖЕНОГО З РІВНИХ ПРАВ І СВОБОД, ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН, ПОЛІТИЧНИХ ТА РЕЛІГІЙНИХ ПОГЛЯДІВ

Темами для обговорення: 1. Допомога та участь в організації державного свята «День міжнаціональної злагоди і культурного розмаїття», яке вперше відзначили 21 травня 2025 року.

2. Відкриття центрів національних меншин (спільнот) на місцях та у столиці.

Інші актуальні питання, які стосуються діяльності національних меншин (спільнот) України в цілому.

Дякуємо всім учасникам та учасницям — керівникам національних меншин (спільнот) України за участь у засіданні Експертної ради та особисто дякуємо співголови Експертної ради — представнику Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів О. С. Осіпову.

Всім велика подяка за конструктивний діалог.

СЕРГІЙ НІГОЯН: «...БОГ УСЕ БАЧИТЬ. ТОМУ РАНО ЧИ ПІЗНО ПЕРЕМОЖЕ ДОБРО»

Сергій Нігоян народився 2 серпня 1993 року. Герой України, учасник і один із бійців 3-ї сотні Самооборони Майдану, вбитий під час протистояння на вулиці Грушевського в Києві. Герої не вмирають, вони живуть з нами!

Այսօր Ուկրաինայի հերոս Սերգոյ Նիգոյանի ծննդյան օրն է: «... Աստված տեսնում է ամեն ինչ, վաղ թե ուշ բարին կհաղթի». Սերգոյ Նիգոյան:

1993 թվականի օգոստոսի 2-ին, Դնեպրոպետրովսկի մարզում ծնվել է Սերգոյ Նիգոյանը՝ Ուկրաինայի հերոս, Մալդովի մասնակից և ինքնապաշտպանության 3-րդ վաշտի մարտիկ, որը սպանվել է Կիևի Հրուշևսկու փողոցում տեղի ունեցած առնակատման ժամանակ: Հերոսները չեն մահանում, նրանք ապրում են մեզ հետ:

ФОРУМ «ЛІДЕРСТВО ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК» ОБ'ЄДНАВ ГРЕЦЬКІ ТОВАРИСТВА УКРАЇНИ

З 10 по 13 вересня 2025 року Федерація грецьких товариств України провела форум «Лідерство та сталий розвиток». Подія збирила представників грецьких товариств з різних регіонів країни та стала яскравим прикладом єдності й співпраці в умовах сьогодення.

Організатори відзначили, що форум вийшов особливим саме завдяки активній участі громад. Такі зустрічі — це не лише простір для навчання чи обміну досвідом. Це, передусім, довіра, підтримка та відчуття єдиної родини, яка зберігає та розвиває грецький рух в Україні навіть у найскладніші часи.

Форум продемонстрував, що спільна робота над ідеями та партнерствами переходить у реальні проєкти, а культура й єдність залишаються опорою для громад.

Участь у заході взяли такі товариства та громади:

- Енотіта/Ενότητά/Enotita — грецьке товариство, м. Київ;
- ГО «Греки Одеси»;
- Грецький клуб «Еллада», м. Одеса;
- Дніпровське товариство греків «Патріда»;

- Грецька рада Запорізької області «Еллада»;
- Товариство греків ЕНОЗІС;
- Харківське міське товариство греків «Геліос»;
- Товариство греків Приазов'я «Ельпіда», м. Чернівці;
- Запорізьке грецьке товариство «Геліос»;
- ГО «Греки Одещини»;
- Товариство греків селища Нікольське;
- ГО «Товариство греків Приазов'я «Анаєнісі»», м. Хмельницький;
- Великий Янісоль;
- Костянтинівське сільське товариство греків;
- Товариство греків Приазов'я «Метотида»;
- Керівництво Кальчицької, Микільської та Нікольської селищних військових адміністрацій;
- Сарганська селищна військова адміністрація;

Захід засвідчив важливість об'єднання спільнот задля збереження культурної спадщини та зміцнення єдності грецького руху в Україні.

ВІДКРИТТЯ КІНОФЕСТИВАЛЮ УКРАЇНСЬКОГО ТА НІМЕЦЬКОГО КІНО «ОБЛИЧЧЯ ПАМ'ЯТІ»

Відкриття кінофестивалю українського та німецького кіно «Обличчя пам'яті» відбулося!

Основна ідея фестивалю — через мову кіно доторкнутись до спільної пам'яті, розкрити трагічні сторінки історії етнічних німців і водночас показати, як сила мистецтва єднає. Кіно справді здатне зберегти історію і торкатися серця — і цей фестиваль є тому яскравим підтвердженням.

У рамках відкриття ми представили три різножанрові стрічки:

«Найдовший день» — документальна хроніка першого дня повномасштабного вторгнення. У фільмі звучить голос Ради німців України — пам'ять про біль, яку ми не маємо права забути.

«Моя заповітна мрія» — світла комедія, що нагадує: навіть у найтемніші часи гумор рятує душу. Стрічку представила викладачка німецької мови Дарина Саватеева.

«Магда» — історична драма на основі книги «Любов і муки Магди Хоманн». Фільм вразив глибиною образів і правдивістю подій. Особливою цю презентацію зробив виступ правнука Магди — Сергія Івановича Сай-Боднара.

Попереду — нові покази! Наступна зустріч вже 25 квітня о 16:00 у Німецькому Домі в Києві.

РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ВИСЛОВЛЮЄ СПІВЧУТТЯ ЧЕРЕЗ РУЙНУВАННЯ МЕЧЕТІ «УММА» ПІД ЧАС РАКЕТНИХ АТАК У КИЄВІ

31 липня 2025 року внаслідок масованих ракетних атак по Києву загинули й були поранені мирні жителі. Серед постраждалих та значних руйнувань зазнала Головна мечеть Духовного управління мусульман України «УММА» — внаслідок удару ракетою «Іскандер». Ісламський культурний центр, мечеть та ліцей, що є важливими символами духовного та культурного життя мусульманської громади України.

Рада національних спільнот України глибоко сумує з приводу трагедії та висловлює щирі співчуття родинам загиблих і постраждалим. Ми рішуче засуджуємо цей акт варварства, спрямований проти мирного населення та духовних осередків нашої багатонаціональної країни.

Сьогодні, як ніколи, важливо зберегти єдність, солідарність і людяність. **Разом ми сильні! Разом — незламні!**

ВИСТУП АШОТА АВАНЕСЯНА ПЕРЕД ПАРЛАМЕНТСЬКОЮ АСАМБЛЕЄЮ РАДИ ЄВРОПИ

Голова громадської спілки «Рада національних спільнот України 2025» (РНСУ) Ашот Аванесян на запрошення пана Крістофа Лакруа, члена Бельгійського парламенту (SOC), спікера з питань становища національних меншин в Україні, взяв участь як запрошений доповідач (онлайн) у слуханнях з цієї теми в рамках спільного засідання Комітету з питань рівності та недискримінації та Моніторингового комітету Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Метою виступу було представлення бачення Ради національних спільнот України щодо стану реалізації реформ у сфері прав національних меншин, а також окреслення актуальних потреб у цій сфері.

У своєму виступі голова РНСУ Ашот Аванесян зупинився на ключових питаннях діяльності Ради та в цілому національних спільнот України, зокрема:

- створення державної програми щодо надання статусу критичної інфраструктури громадським організаціям національних спільнот;
- необхідність механізму бронювання представників національних спільнот, які нині позбавлені такого права, хоча понад 7000 релігійних організацій мають статус критичної інфраструктури;
- отримання окремого статусу для організацій, які захищають права громадян України різного етнічного походження та представляють народ України;
- вирішення питання перетину кордонів представниками національних спільнот для участі у профільних міжнародних заходах;
- актуальні проблеми на регіональному та місцевому рівнях;
- труднощі в роботі з Державною міграційною службою щодо документування представників національних спільнот, військовослужбовців та представників ромської спільноти;
- посилення ролі та лідерства жінок у середовищі національних спільнот і підтримка їхніх ініціатив у суспільному житті;
- створення державного реєстру реально діючих громад-

ських організацій національних спільнот;

- відновлення діяльності Ради з питань етнополітики при Президентові України;
- забезпечення реальних можливостей для участі представників національних спільнот у політичному житті, зокрема шляхом запровадження квотної системи у Верховній Раді України та органах місцевого самоврядування;
- необхідність створення міністерства у цілому або відокремлення релігійного напрямку та створення окремого державного центрального органу — міністерства або агентства з питань етнополітики України з кваліфікованим персоналом та належним мандатом.

Окремо голова РНСУ підкреслив, що виконання Україною стандартів Ради Європи у сфері захисту прав національних меншин, зокрема Рамкової конвенції про захист національних меншин та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, має стати одним із пріоритетів державної політики. Ці документи визначають високий рівень захисту прав меншин, якого прагне Україна, інтегруючись у європейську спільноту.

У контексті процесу вступу України до Європейського Союзу та посиленої уваги Європейської Комісії до питань дотримання прав національних меншин, було наголошено на необхідності активізації роботи держави в цьому напрямі. Зокрема, виконання 7 рекомендацій ЄС щодо прав національних меншин має ґрунтуватися на стандартах Ради Європи, які вже створили потужний правовий фундамент.

Рада національних спільнот України також підтримує законопроект щодо протидії дискримінації та бере активну участь у його адвокації. Прийняття цього закону стане важливим кроком у подоланні дискримінації мови, ворожнечі та злочинів на ґрунті ненависті, а також підтвердженням відданості України європейським цінностям і стандартам Ради Європи.

Висловлюємо щирі подяку пані Елоді Фішер за організацію та сприяння проведенню цього заходу.

ЗАСІДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ГЕОПОЛІТИКИ ТА ГЕОСТРАТЕГІЇ

Голова спілки Аванесян Ашот Дадікович взяв участь у черговому засіданні Української академії геополітики та геостратегії, де він є членом-академіком.

Голова спілки щиро вітає Степана Махсму — заступника голови Ради національних спільнот України, голову Федерації грецьких товариств України з отриманням диплому академіка Української академії геополітики та геостратегії! Це високе визнання є підтвердженням вагомого внеску в розвиток міжнародних відносин, зміцнення міжнародного діалогу та активної громадської діяльності в рамках платформи Ради національних спільнот України.

Шановний пане Степане, усі члени Президії та актив спілки приєднуються до щирих вітань з нагоди присвоєння почесного звання академіка. Бажаємо Вам

нових професійних досягнень, міцного здоров'я, натхнення, успіхів і подальших здобутків у науковій, соціально-гуманітарній та громадській діяльності!

ВЫСТАВА «З УКРАЇНАЙ У СЭРЦЫ»

Выстава «З Украінай у сэрцы», якая прысвечана беларускім героям, завяршыла сваю працу ў Палацы культуры і мастацтваў горада Мукачэва.

На працягу двух месяцаў тысячы мясцовых жыхароў пазнаёміліся з гісторыямі беларускіх герояў, якія аддалі сваё жыццё ў барацьбе з расійскай імперыяй, а таксама тых, хто і сёння працягвае гэтую барацьбу разам з украінцамі.

Мукачэва стала ўжо 26-й лакацыяй, дзе была прадстаўлена выстаўка. Па словах работнікаў Палаца, арнітова 6–7 тысяч чалавек наведалі ўстанову за гэты перыяд.

Выказваем шчырую падзяку мэру Мукачэва, калектыву Палаца культуры і ўсім, хто падтрымаў і дапамог у арганізацыі гэтай важнай падзеі.

Далей экспазіцыя накіроўваецца ў Дом Вольнай Беларусі ў Львове, дзе ўжо 1 кастрычніка, у Дзень абаронцаў і абароніц Украіны, яна будзе прадстаўлена для лывівян і гасцей горада.

**Героі жывыя, пакуль пра іх жыве памяць!
Слава Героям!**

ВІДВІДИНИ ДОМУ ВІЛЬНОЇ БІЛОРУСІ — МУЗЕЮ «ВІЛЬНА БІЛОРУСЬ З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ»

Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Львівській області Тарас Подвірний спільно з регіональним координатором у справах національних меншин ВКНМ ОБСЕ Олег Савенко відвідали Дім Вільної Білорусі – музей «Вільна Білорусь з Україною в серці», відкритий за ініціативи Олексія Францкевича.

Як повідомив організатор центру Олексій Францкевич, цей дім стане музеєм, присвяченим білоруським героям, які віддали свої життя за Україну, починаючи з часів Майдану і до сьогодення російсько-української війни. Зокрема, в музеї представлені два білоруси, які отримали звання Героїв України: Михайло Жизневський, який першим загинув на Майдані, та Олексій Скобля, який віддав своє життя, захищаючи Київщину від російської агресії.

У планах організаторів облаштувати окремі зони, присвячені іншим героям, які загинули на цій війні, а також відновити курси білоруської мови та недільну школу, яка функціонувала у Львові до початку повномасштабного вторгнення.

Цей центр стане платформою для об'єднання білорусів в Україні, проведення спільних зустрічей, конференцій за участі білоруської опозиції та громадян, які постраждали від

режиму Лукашенка. У цьому просторі обговорюватимуться проблемні питання та шляхи досягнення спільної мети – перемоги над спільним ворогом, росією. Важливо, що до повномасштабного вторгнення була створена школа білоруської мови в приміщеннях львівського Пласту. Однак, закрилась вона після повномасштабного вторгнення росії.

Важливо зазначити, що 19 вересня 1991 року є однією з ключових дат в історії Білорусі, коли державними символами стали національний прапор і герб «Пагоня». Сьогодні ці символи заборонені режимом Лукашенка, однак вони залишаються символами боротьби за свободу білоруського народу.

Музей «Вільна Білорусь з Україною в серці» присвячений білоруським героям, які віддали своє життя у боротьбі з російською імперією і тим, які продовжують цю боротьбу. Його мета – розповісти всьому світу, що білоруська нація пліч-о-пліч з українцями в Україні стоїть на захисті всього цивілізованого світу від російських агресорів.

Білоруси пліч-о-пліч з українцями виборюють незалежність і суверенітет України. Герої, які віддали своє життя за нашу спільну свободу, залишаться в пам'яті назавжди.

Національні меншини є невід'ємною частиною українського суспільства, і їхні права – пріоритет у діяльності Офісу Омбудсмана.

ЗАСІДАННЯ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РАДИ З ПИТАНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРЕВЕНТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ПРИ УПОВНОВАЖЕНОМУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

В Офісі Омбудсмана відбулося засідання Консультативної ради з питань реалізації національного превентивного механізму при Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини.

Дмитро Лубінець презентував членам Консультативної ради Спеціальну доповідь «Про стан справ щодо недопущення в Україні катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у 2024 році».

Окремий блок дискусії стосувався проекту оновленої Національної стратегії у сфері прав людини. Члени Консультативної ради надали змістовні пропозиції до її змісту, зокрема наголосили на важливості об'єднання суспільства навколо цінностей прав і свобод людини, які мають забезпечуватися на основі принципів рівності та недискримінації. Усі пропозиції будуть враховані надалі в роботі над оновленням Стратегії.

Також приділили увагу питанню поновлення доручень Уповноваженого представникам громадських організацій, які висловили готовність брати участь у реалізації функцій НПМ шляхом моніторингових відвідувань.

Окремо обговорили безпеку моніторингових груп НПМ, особливо у прифронтових регіонах. Учасники наголосили на постійних ризиках,

зумовлених воєнною агресією — обстрілах, повітряних тривогах, раптових атаках. Відтак запропонували розробити чіткі протоколи дій (протоколи безпеки) для моніторингових груп НПМ.

Уповноважений подякував членам Консультативної ради за активну участь, цінні ініціативи та послідовну підтримку розвитку національного превентивного механізму.

КРУГЛИЙ СТІЛ, ПРИСВЯЧЕНИЙ АКТУАЛЬНИМ ПИТАННЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД РОМСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

В Ужгороді відбувся круглий стіл, присвячений актуальним питанням забезпечення прав і свобод ромської спільноти — як місцевої, так і внутрішньо переміщеної. До обговорення долучилися представники державних органів, місцевої влади, Офісу Ради Європи в Україні, громадські організації, а також лідери ромської національної меншини.

Віктор Коврей, начальник Відділу етнополітики ДЕСС, окреслив ключові напрями впровадження Стратегії сприяння реалізації прав і можливостей ромів до 2030 року. Він наголосив, що наразі пріоритетом є не зміни до документу, а ефективне його виконання — особливо в умовах воєнного стану. З цією метою планується скликання чергового засідання Міжвідомчої робочої групи, яка має розробити новий план заходів на 2026–2028 роки за участі громадськості.

На Закарпатті вже діють дві цільові регіональні програми, що сприяють захисту прав нацменшин, зокрема ромів. Крім того, понад рік працює міжвідомча група, що координує реалізацію вищезгаданої Стратегії.

Олександр Лях, заступник директора департаменту стратегічних комунікацій ОВА, відзначив позитивну динаміку: понад 13 тисяч ромських дітей навчаються у різних освітніх закладах, активізовано процес документування — лише торік паспортизовано майже 2 тисячі осіб. Медичні та соціальні послуги представникам ромської громади є доступні в усіх громадах області.

Однією з перспективних ініціатив є створення «Соціального атласу ромських громад Закарпаття», над яким працює Офіс Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за підтримки Ради Європи. Презентацію проекту провели Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів Олександр Осіпов і менеджерка проектів Ради Європи Земфіра Кондур.

Панельні дискусії зосередились на пошуку ефективних механізмів співпраці між державними структурами та громадськістю. Йшлося про необхідність системної взаємодії для поліпшення умов життя та захисту прав ромської громади в регіоні.

Захід проведено в рамках спільного проекту ЄС і Ради Європи «Підтримка впровадження європейських стандартів щодо боротьби з дискримінацією та прав національних меншин в Україні», проекту Ради Європи «Підтримка реформування законодавчої бази щодо національних меншин та зміцнення стійкості національних меншин і ромів в Україні – Фаза II» за сприяння Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ «ОКУПОВАНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ. ЗА МЕЖАМИ ДОМУ»

Коли дім перетворюється на спогад, а адреса — на географічну умовність, на передній план виходять речі, які здатні тримати людину в її історії.

Всеукраїнський форум «Окупована культура України. За межами дому» став важливим майданчиком для обговорення викликів, що постали перед закладами культури та освіти, переміщеними з тимчасово окупованих територій. У фокусі були ті, хто змушений був залишити рідну

землю, але не зрадив своєму культурному голосу: музеї, навчальні заклади, громади національних меншин, представники державних інституцій та громадянського суспільства.

Форум складався з чотирьох тематичних модулів, кожен з яких торкався ключових аспектів збереження культурної ідентичності, національної пам'яті та підтримки регіонального культурного коду в умовах війни.

Йшлося не лише про культуру в традиційному розумінні — не тільки про мистецтво, архіви чи театри. Мова йшла про цілісну систему, в якій культура, освіта, пам'ять, громада і мова переплітаються в спробі вижити разом із тими, хто був змушений покинути свої міста. Окремою темою були виклики, пов'язані з розпорошенням людей, які ще донедавна мали чітку ідентичність та компактне проживання — зокрема, це громади Луганщини, Донеччини, Херсонщини, Приазов'я та Криму.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті

ПРЕДСТАВНИКИ МОЛОДІ РАДИ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ПРОВЕЛИ РОБОЧУ ЗУСТРІЧ ІЗ МІНІСТРОМ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Від самого початку діяльності Молодіжної ради національних спільнот України ми завжди відчували підтримку з боку Міністерства молоді та спорту України. Для нас важливо знати, що молодь національних спільнот не залишена осторонь, а є частиною великої молодіжної політики.

Разом із нашою командою ми мали нагоду зустрітись з Міністром молоді та спорту України Матвієм Вікторовичем Бідним. Це була не просто робоча розмова, а щирий діалог про майбутнє: як розкрити потенціал молоді національних спільнот, дати більше можливостей для розвитку та зробити наш голос ще гучнішим на рівні держави.

Я щиро вдячна пану міністру за відкритість, постійну готовність чути і підтримувати наші ініціативи. Окрема подяка Владиславу Яцюку, за його активну участь у наших ініціативах, експертну підтримку та справжнє партнерство.

Приємно бачити, що наша робота стає помітною і вагомою. Усього цього просто не було б без нашої команди.

Марія ХАРАКОЗ-ЛАПЄВА

UNIDAY — СВЯТО МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗЛАГОДИ ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗМАЇТТЯ В СЕРЦІ СТОЛИЦІ

24 травня 2025 року на території Національного комплексу «Експоцентр України» (ВДНГ) відбувся масштабний Фестиваль національних спільнот України UNIDAY, приурочений до Дня міжнародної злагоди і культурного розмаїття, який цього року відзначається в Україні вперше відповідно до Указу Президента від 27 грудня 2024 року, як державне свято.

Фестиваль об'єднав понад 45 національних спільнот, які представили свої культурні, мовні, мистецькі та кулінарні надбання. На гостей чекала насичена програма:

- виступи музичних і танцювальних колективів;
- презентації національно-культурних товариств;
- художні виставки, майстер-класи, етноекскурсії;
- традиційні ремесла для дітей і дорослих;
- національні вікторини, спортивні показові виступи;

• дегустації страв різних народів України;

Серед почесних гостей та спікерів заходу були:

- Олександр Корнієнко, перший заступник Голови Верховної Ради України;
- Олег Немцінов, міністр КМУ;
- Дмитро Лубинець, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;
- Віктор Єленський, голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті;
- Александрос Дімітракопулос, Надзвичайний і Повноважний Посол Греції в Україні;
- Маноліс Андрулакис, генеральний консул Греції в Україні;
- Нікос Патманідіс, консул Греції в Києві;
- Денис Чистіков, заступник Постійної Представниці Президента України в Автономній Республіці Крим;
- Рефат Чубаров, голова Меджлису кримськотатарського народу / Qırımtatar Milliy Meclisi;
- Земфіра Кондур, Менеджерка проектів Council of Europe;
- Франциска Сімон, керівниця програми House of Europe;

Особливе місце у програмі було присвячено вшануванню військовослужбовців різного етнічного походження, які захищають Україну. Це стало важливим символом єдності та взаємопідтримки всіх національностей, що разом виборюють спільне майбутнє нашої держави.

Фестиваль UNIDAY став не лише святом культури, а й простором міжетнічного діалогу, солідарності та відкритості. Його реалізація ста-

ла можливою завдяки партнерству міждержавного, громадського та мистецького секторів.

«UNIDAY — це платформа, яка об'єднує, надихає та засвідчує, що Україна — це країна розмаїття, де кожна культура важлива. Ми вдячні всім, хто долучився до цього свята, поділяє наші цінності та працює над зміцненням міжнародної єдності», — зазначив Ашот Аванесян,

голова Ради національних спільнот України.

Щира подяка організаторам, партнерам, які сприяли проведенню фестивалю:

- Уповноваженому з прав людини ВРУ;
- Раді національних спільнот України;
- House of Europe;
- Офісу Ради Європи в Україні — Київ;

та ВДНГ — за гостинність.

UNIDAY — це більше, ніж фестиваль. Це маніфест взаємоповаги, відкритості, різноманіття та громадянської єдності.

Ми тишаємося, що разом творимо сучасну Україну — сильну, багатонаціональну та згуртовану!

(Продовження в наступному номері газети).

ФОРУМ МОЛОДІ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

22 травня 2025 року в Києві відбулося відкриття «Форуму молоді національних спільнот. Виклики сьогодення» — знакової події для молодіжного середовища України, організованої громадською організацією «Молодь Ради національних спільнот України» у партнерстві з Київською міською молодіжною радою, за підтримки Ради Європи, Громадської організації «Рада національних спільнот України» та Департаменту молоді та спорту Київської міської державної адміністрації.

Форум став платформою для налагодження діалогу між молоддю, яка представляє національні меншини, корінні народи та ширше українське суспільство. В умовах триваючої повномасштабної війни

в Україні питання культурної спадщини, мовної політики, протидії дискримінації, а також механізмів участі молоді в ухваленні рішень набувають нової ваги.

Рада національних спільнот України виступила ключовим учасником процесу, підкресливши важливість підтримки молодих лідерів і їхніх ініціатив у сфері захисту прав і збереження ідентичності національних спільнот.

У межах панельної дискусії «Культурна спадщина та ідентичність. Адвокація підтримки традицій молоддю національних спільнот. Держава як гарант збереження

культурної багатоманітності» виступив заступник Постійної Представниці Президента України в Автономній Республіці Крим Денис Чистіков.

У своєму виступі він наголосив: «Коли ми захищаємо пісню, мову чи родинний обряд — ми захищаємо саму Україну. І якщо Росія боїться нашої культури — це означає, що вона має потужну силу». Денис Чистіков нагадав, що держава відіграє ключову роль у збереженні культурної багатоманітності, і Україна вже закріпила ці принципи на законодавчому рівні — через Закони України «Про корінні наро-

ди України» та «Про національні меншини в Україні». Водночас, за його словами, навіть у найскладніших умовах, зокрема в тимчасово окупованому Криму, молоді люди продовжують зберігати свою ідентичність.

На третій сесії Форуму, присвяченій темі «Механізми представництва: молодь на місцях», виступила Марія Басараба, представниця управління молодіжної політики Міністерства молоді та спорту України. Вона окреслила перспективи участі молоді у прийнятті рішень на місцевому рівні та презентувала актуальні програ-

ми, в яких можуть взяти участь молоді представники національних спільнот.

Ключовим результатом Форуму має стати розробка підсумкової Резолюції, що відобразить спільну позицію молоді щодо викликів, з якими стикаються національні спільноти та рекомендації для їх подолання.

Форум засвідчив: українська молодь — активна, свідомо, різноманітна, але об'єднана спільною метою — захищати та розвивати Україну як багатонаціональну демократичну державу, де культура кожного — це цінність для всіх.

ПЕРШИЙ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ У ІЗМАЇЛІ

11 червня 2025 року у Бессарабії в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті відбувся Перший Південноукраїнський форум національних спільнот — важлива платформа для діалогу між етнічними громадами, експертним середовищем та представниками державних інституцій.

Ініціаторами заходу виступили Рада національних спільнот України (РНСУ), Ізмаїльський державний гуманітарний університет та Державна служба України з етнополітики та свободи совісті.

Форум відкрив Ректор Ізмаїльського державного гуманітарного університету, доктор педагогічних наук, професор Ярослав Кічук. Він привітав усіх учасників Форуму та наголосив на необхідності проведення таких важливих заходів у Бессарабії.

Особисто делегацію з м. Києва від Ради національних спільнот України очолює голова РНСУ Ашот Аванесян, який підкреслив роль національних спільнот в умовах війни та збереження єдності між етносами й у цілому українського народу. Зокрема, він зазначив: «Форум, який дасть нові можливості для розвитку та створення умов продовження діяльності громадського сектору Бессарабії та сприятиме покращенню життєвого

рівня представників національних спільнот компактного проживання у місцях Одеської області до Європейських стандартів».

Також у складі київської делегації у форумі взяли участь докторка педагогічних наук, професорка, експертка Ради Європи, завідувачка відділу навчання мов національних меншин Інституту педагогіки НАПН України Наталія Богданець-Білокаленко, заступник начальника організаційно-комунікаційного відділу Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Любов Мирута-Замірайло, голова Федерації грецьких товариств України Степан Максма, президент Всеукраїнської громадської організації «Союз гагаузів України» Василь Келіоглу, кандидат психологічних наук, член Національної музичної спілки Оксана Науменко, заступник голови координаційної ради з питань молоді РНСУ Денис Гайдарлі та членкиня молодіжної ради РНСУ Кароліна Єрмак.

На форумі були присутні численні представники національних спільнот півдня України, зокрема грецька, болгарська, румунська, гагаузька та албанська. Відбулася плідна дискусія, обмін думками, ідеями, напрацюваннями. Учасники окреслили перспективи майбутніх планів.

У рамках форуму обговорювалися конкретні ініціативи зі збереження мов, створення центру національних спільнот (Дому національностей), підтримки молоді РНСУ, відкриття курсів вивчення гагаузької мови та створення албанського ресурсного центру, умови забезпечення діяльності культурних центрів Бессарабії, залучення фінансування таких ініціатив.

У межах проведеного форуму урочисто оголосили про створення регіонального представництва Ради національних спільнот України у Бессарабії на базі Ізмаїльського державного гума-

нітарного університету та призначили головою представництва Ради національних спільнот України у Бессарабії професора Ярослава Кічука. Це ще один крок до посилення міжетнічної співпраці та інтеграції України до європейського культурного простору.

Голова РНСУ Ашот Аванесян з великою шановно вручив ректору Ярославу Кічуку зірку пошани, орден та подяку. Також за багаторічну співпрацю з РНСУ подяку отримала професорка Наталія Богданець-Білокаленко.

На форумі від імені Ізмаїльського державного гуманітарного університету ректор, доктор педагогічних наук, професор Я. В. Кічук урочисто вручив диплом почесного професора Університету голові Ради національних спільнот України Ашоту Аванесяну. З чим уся спільнота національних меншин щиро вітає свого очільника і натхненника!

Після вручення відбулася зустріч та читання лекції для студентів Університету шановним почесним професором Ашотом Аванесяном.

У межах форуму відкрили Майдан міжнародної злагоди на території Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Голова ради національних спільнот України та його заступники посадили перші три дерева у сквері Університету.

Окрім цього на форумі відбулися тренінги для молоді Університету. Провели тренінги заступник молодіжної ради РНСУ Денис Гайдарлі та членкиня молодіжної ради РНСУ Кароліна Єрмак.

Після урочистостей гості відвідали центри болгарської, гагаузької та албанської культури, школи та музеї представників компактного проживання національних спільнот. Зокрема, 11 червня в Обласному центрі болгарської культури міста Болград відбулася планова зустріч із представниками Ради національних спільнот України на чолі з Головою Ради національних спільнот України, Заслуженим діячем культури України, Послом Миру Ашотом Аванесяном.

Програма робочої групи на цей день була насиченою та різноманітною, включаючи відвідини освітніх та культурних центрів м. Ізмаїл, с. Виноградівка (Болградська ОТГ), с. Котловина (Ренійська міська громада), м. Болград (Болградська ОТГ) з метою вивчення, визначення шляхів зміцнення міжетнічного діалогу та демонстрації культурних і соціальних досягнень національних спільнот у незалежній Україні.

Робоча зустріч у Центрі болгарської культури пройшла в теплій дружній атмосфері взаєморозуміння та поваги до культурного розмаїття.

Надзвичайно пізнавальну і цікаву екскурсію полікультурним регіоном провів кандидат історичних наук, доцент Ізмаїльського державного гуманітарного університету Іван Тартинов.

Окремо хочемо відзначити заступника директора Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія», докторку педагогічних наук, професорку, капітана 4 рангу Ірину Смірнову, яка всі дні форуму була поруч та активно допомагала у його проведенні.

Перший Південноукраїнський форум національних спільнот у Ізмаїлі відбувся на високому рівні з проєкцією планів на майбутнє.

Дорогі друзі!

На форумі національних спільнот України від імені Ізмаїльського державного гуманітарного університету (ІДГУ) ректор, доктор педагогічних наук, професор Ярослав Кічук урочисто вручив диплом почесного професора Університету голові Ради національних спільнот України Ашоту Аванесяну

Дякую ректорату університету за високу оцінку моєї діяльності та виявлену довіру

РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ УКРАЇНИ ВИСЛОВЛЮЄ ЩИРУ ВДЯЧНІСТЬ ЗА ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ДОПОВІДІ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН (СПІЛЬНОТ) ТА КОРИННИХ НАРОДІВ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Рада національних спільнот України висловлює щирю вдячність за проведення Спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо дотримання прав національних меншин (спільнот) та корінних народів в умовах збройної агресії російської федерації проти України. Питання захисту прав національних меншин

і корінних народів набуло особливої важливості з початком повномасштабного вторгнення.

Попри війну, Україна продовжує виконувати свої міжнародні зобов'язання у сфері захисту прав людини.

Це результат спільної роботи органів державної влади, експертного середовища та самих національних спільнот.

Завдяки наполегливій праці Уповноваженого з прав людини Верховної Ради України пана Дмитра Лубінця на міжнародних платформах — таких як ООН, ОБСЄ та Рада Європи — світ дедалі більше дізнається про утиски й репресії, яких зазнають національні меншини та корінні народи від окупаційних сил.

Від імені Ради національних спільнот України висловлюємо глибоку вдячність пану Дмитру Лубінцю за велику роботу, підтримку та відданість захисту прав людини!

Дорогі друзі, висловлюю щирю подяку Одеській області, місту Ізмаїл та всій Бессарабії за теплу гостинність і плідні зустрічі в громадах компактного проживання національних спільнот — гагаузької, болгарської, грецької, німецької та албанської.

З повагою, Ашот Аванесян, голова Громадської спілки «Рада національних спільнот України 2025»

У КИЄВІ ВПЕРШЕ ВІДСВЯТКУВАЛИ ДЕНЬ МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ЗЛАГОДИ І КУЛЬТУРНОГО РОЗМАЇТТЯ: ЗАКЛАДЕНО САД ЄДНОСТІ ТА ВИСАДЖЕНО ПОНАД 30 ДЕРЕВ

21 травня 2025 року

У кожного —
свій голос,
та серце
в нас одне

Вітаємо з Днем міжнаціональної злагоди і культурного розмаїття!

Кожна культура — це не просто традиції, мова чи історія. Це — унікальний внесок у спільне майбутнє України. Саме в розмаїтті наших народів — джерело сили, стійкості та краси держави.

Міжнаціональний мир — це основа стабільного розвитку. Саме він дозволяє нам жити у взаємній повазі, співпрацювати, творити і перемагати. У ці складні для країни часи єдність усіх громадян — це не просто цінність, а життєва необхідність.

Зі святом, друзі!

З повагою, Рада національних спільнот України

21 травня 2025 року в Києві, у Національному ботанічному саду імені М. Гришка, відбулося перше в історії святкування Дня міжнаціональної злагоди і культурного розмаїття. Подію відзначили проведенням Всеукраїнського форуму національних меншин (спільнот) та корінних народів України, що зібрав представників різних етнічних спільнот з усіх куточків країни.

Це свято, запроваджене Указом Президента України №883/2024, має на меті утвердження національної і громадянської ідентичності, посилення міжнаціональної злагоди та розвиток культурного розмаїття. Його відзначення стало важливим кроком у зміцненні взаєморозуміння, поваги й підтримки між представниками всіх національних спільнот України.

У рамках події символічно заклали Сад міжнаціональної злагоди — простір єдності, де представники спільнот і корінних народів висадили понад 30 дерев, серед яких сливи, липи, яблуні, магнолії. Початок саду заклали дві тополі — символи українства, волі

й безкрайніх степів. Як наголосив голова Державної служби з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський, у цьому саду «коріння румунського, вірменського, угорського, грузинського дерев переплітається в українській землі».

Планується, що висадка дерев та створення нових елементів саду стане щорічною традицією, а кожне дерево й скульптура у майбутньому символізуватимуть конкретну національну спільноту чи корінний народ України. Захід організовано в межах спіль-

ного проекту ЄС та Ради Європи «Підтримка впровадження європейських стандартів щодо боротьби з дискримінацією прав національних меншин в Україні».

Цей історичний день став потужним жестом взаємної поваги, культурного діалогу і зміцнення національної єдності. Понад сто національних спільнот, які є невід'ємною частиною українського суспільства вкотре підтвердили: наша різноманітність — це наша міць. Україна — спільний дім для всіх її громадян.

Інформаційно-аналітична газета
ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ
«РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛНОТ
УКРАЇНИ 2025» (РНСУ)
«МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ»

Рішення № 1726 від 21.08.2025 р.
Протокол №18
НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ
І РАДІОМОВЛЕННЯ

Видавець:
ГС «РАДА НАЦІОНАЛЬНИХ
СПІЛНОТ УКРАЇНИ 2025»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ
ГОЛОВА

АВАНЕСЯН Ашот Дадікоєвич

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

КОВАЛЕНКО Людмила Федорівна
МАХСМА Степан Григорович
КІЧУК Ярослав Валерійович
ПЕТКОВ Сергій Валерійович
ЧИЖЕВСЬКА Людмила Віталіївна
ЛЕВІТАС Фелікс Львович
МЕПАРШВІЛІ Хвича Нодарович
КЕЛЮГЛО Василь Григорійович
ХАРАКОЗ-ЛАПЄЄВА Марія Олександрівна

Редакція може не поділяти погляди авторів статей. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Авторські статті не рецензуються і не повертаються. Оголошення та листи друкуються мовою оригіналу, реклама — лише державною українською мовою. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несуть автори. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець. Додаткова інформація про діяльність Ради та національних спільнот України — на офіційному веб-сайті: www.spilka-radaspilnot.org

Адреса редакції: вул. Василя Тютюнника, буд. 5,
м. Київ, 03150, тел.: (044) 227-98-65
<https://spilka-radaspilnot.org>, e-mail: gs_radaspilnot@ukr.net

Головний редактор
Ашот Аванесян
Літературний редактор
Лідія Вакуленко
Верстальник-дизайнер
Михайло Нестеренко

Віддруковано: ТОВ «Видавництво
«Прометей», 04071 м. Київ,
вул. Ярославська, буд. 39Г.

Підписано до друку 10.11.2025 р.
Зам. № 10112025-001.
Наклад 1000 прим.